

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за потрошувачката на енергенти и видови енергии на деловниот субјект (годишно)

E_ENE.63_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за статистики на животна средина, енергетика и транспорт	
1.3	Лице за контакт
Ѓурѓица Милошевска	
Стојна Манева	
1.4	Звање на лицето за контакт
Советник	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	Електронска адреса
gjurgica.milosevska@stat.gov.mk	
stojna.maneva@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
003892 3295-637	
003892 3295-737	
1.8	Факс

Државен завод за статистика

003892 3111336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
28/05/2025	
2.2	Последна објава на метаподатоците
28/05/2025	
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
28/05/2025	
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
Податоци за потрошувачката на енергенти во секторите: В/Б, С/В, Д/Г и F/Г, според НКД Рев.2.	
3.2	Систем на класификации
Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2; Листа на енергенти и видови енергија.	
3.3	Опфат на сектор/и
Сектор: В/Б- Рударство и вадење на камен, С/В - преработувачка индустрија, Д/Г - Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација, F/Г - градежништво, според НКД, Рев.2	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Увозот/извозот е количина која е внесена/изнесена во/од националната територија. Енергија за енергетски трансформации претставува енергија потрошена за добивање на други облици на енергија (топлинска и електрична енергија). Размена претставува трансфер на произведените нафтени продукти за понатамошно производство или трансфер на бруто-производството на електрична енергија од обновливи извори. Загуби се сите загуби настанати при пренос и дистрибуција на енергија (природен гас, електрична енергија, геотермална топлина, топлинска енергија). Расположливо за финална потрошувачка претставува енергија на располагање на крајните корисници. Бруто-домашна потрошувачка на електрична енергија е збир од нетто-увозот на електрична енергија и бруто-произведената електрична енергија. Енергетска зависност се пресметува како однос помеѓу нетто-увозот на енергија и вкупно потребната енергија. Енергетска интезивност претставува однос меѓу вкупно потребната енергија и бруто-домашниот производ (БДП) во евра со референтна 2005 година. Тон еквивалент на нафта (toe) е стандардизирана единица дефинирана врз основа на еден тон на нафта со нето-калорична вредност од 41 868 KJ/kg.	
3.5	Статистичка единица
Деловни субјекти	

3.6	Статистичка популација
Деловни субјекти кои припаѓаат на секторите В/Б-Рударство и вадење на камен, С/В-Преработувачка индустрија, Д/Г-Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација, F/Ѓ-Градежништво, според НКД Рев.2.	
3.7	Референтна област
Република Северна Македонија	
3.8	Временска покриеност
Од 1998 година наваму.	
3.9	Базен период
не е релевантно.	
4	Единица на мерење
тони, 000' toe.	
5	Референтен период
Година.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/). Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/). Европски и меѓународни: Регулотива (ЕЗ) бр. 1099/2008 на Европскиот парламент и на Советот, Регулотива (ЕУ) бр. 431/2014 на Комисијата за изменување и дополнување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1099/2008 и Методологија за енергетски статистики, Евростат, 1998 Прирачник за енергетски статистики, OECD/IEA/Eurostat, 2004 Прирачник за пресметка на учеството на обновливата енергија, Евростат, 2015.	

6.2	Споделување на податоци
Податоците се споделуваат во IEA/Eurostat/UNECE со заедничкиот прашалник JQ IEA - Eurostat - UNECE.	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/). 2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/ .	
7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) и Политиката за доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/), индивидуалните податоци не се објавуваат. Но, доколку се обезбедува пристап до микроподатоци од соодветното истражување, тогаш треба да се наведат методите кои се користат за спречување на разоткривање на податоците.	
8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.	
8.2	Пристап до Календарот на објавување
https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#Календар на објавување	
8.3	Кориснички пристап
Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.	
9	Фреквенција на дисеминација
Годишна.	
10	Достапност и јасност

10.1	Соопштенија
Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ (https://www.stat.mk/mk/%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BE%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0)).	
10.2	Публикации
Публикации: Потрошувачка на енергенти во домаќинствата Статистички годишник-линк: https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=915	
10.3	Онлајн база на податоци
https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/	
10.4	Пристап до микроподатоци
Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22 .	
10.5	Друго
Податоците од истражувањето се испраќаат во Евростат и истите се објавени на веб-страницата на оваа институција.	
10.6	Документација за методологијата
Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на ДЗС.	
10.7	Документација за квалитетот
Согласно националната и европска пракса не се подготвува за ова истражување.	
11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 46 и член 4в (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/).	
11.2	Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

12 Релевантност

12.1 Потреби на корисниците

Податоците ги користат државните и научните институции, како и бизнис заедницата за: изработка на планираниот биланс за наредната година, за изработка на долгорочни стратегии во однос на потребата за енергенти и нивното учество во планираната потрошувачка на национално ниво, анализа на употребата на обновливите извори, учеството на обновливите извори во вкупната потрошувачка во земјата и сл.

12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

12.3 Комплетност

Во однос на индикаторите кои се предвидени според Регулацијата бр. 1099/2008 на Европската Комисија, ДЗС обезбедува околу 95% од нив.

13 Точност и веродостојност

13.1 Свкупна точност

Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.

13.2 Примерочни грешки

Истражувањето не се спроведува врз случајно избран примерок и затоа нема пресметка на примерочни грешки.

13.3 Непримерочни грешки

14 Навременост и точност

14.1 Навременост

T+290 денови.

14.2 Точност

Податоците се објавени во утврдените рокови во согласност со Календарот на навременост.

15 Кохерентност и споредливост

15.1	Географска споредливост
Податоците се произведуваат на национално ниво. Споредливоста е обезбедена на меѓународно ниво.	
15.2	Временска споредливост
Временска серија од 1998 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин е 18.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се кохерентни меѓу различните делови на енергетските статистики. Кохерентноста со другите областите е делумно обезбедена.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
16	Трошок и оптовареност
не се пресметува.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/	
17.2	Практика за ревизија на податоците
Податоците се објавени како претходни и конечни (ревидирани) податоци. Податоците се ревидирани во 2016 година за периодот 2005-2014. Во ревидираните енергетски биланси се имплементирани резултатите од Анкетата за потрошувачка на енергија во домаќинствата, 2014 година.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Ова статистичко истражување е врз база на примерок. Статистичкиот прашалник „Годишен извештај за потрошувачката на енергенти и видови енергии на деловниот субјект“ (ЕНЕ.63) го пополнуваат деловните субјекти кои припаѓаат на секторите: В/Б-Рударство и вадење на камен, С/В-Преработувачка индустрија, Д/Г-Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација, Ф/Ѓ-Градежништво, според НКД Рев.2. Ажурирањето на опфатот се врши годишно.	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Годишна.	

18.3	Прибирање на податоците
Податоците за потрошувачката на енергенти и видови енергии на деловните субјекти се прибираат со статистичкиот прашалник: „Годишен извештај за потрошувачката на енергенти и видови енергии на деловниот субјект“ (ЕНЕ.63). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна 130 дена од референтната година.	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Проверка се врши и на готовите резултати пред нивното објавување.	
18.5	Компилирање податоци
Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени контроли. Пресметки: Билансите по енергенти и Енегетските биланси се пресметуваат според шемата во заедничките прашалници на IEA/Eurostat/UNECE.	
18.6	Прилагодување
Не се врши израмнување на податоците.	
19	Коментар
A.1	Анекси